

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/27/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112222695
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7112222695.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej v právnej veci navrhovateľky Q. K. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v C. na K. X proti odporcovi E. K. nar. X.X.XXXX bývajúceho v Košiciach na K. X zastúpeného advokátom JUDr. Zsoltom Suverom so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Murgašovej 3 v konaní o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 29.11.2013 č.k. 22P 127/2012-182 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutých výrokoch o určení príspevku na výživu navrhovateľky do 31.7.2014 a vo výroku o dlžnom výživnom.

Zrušuje rozsudok v napadnutom výroku o určení príspevku na výživu navrhovateľky od 1.8.2014 do budúca a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom z 29. 11. 2013 č.k. 22P 127/2012-182 určil od odporcu príspevok na výživu rozvedenej manželky pre navrhovateľku 50 € mesačne od 5.9.2012 do budúca a zaviazal ho platiť vždy do pätnásteho dňa toho ktorého mesiaca dopredu navrhovateľke. Dlžné výživné od odporcu pre navrhovateľku za obdobie od 5.9.2012 do 16.11.2013 spolu 726 € zaviazal odporcu zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol. Zaviazal odporcu zaplatiť súdny poplatok 36 € na účet Okresného súdu Košice I do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Účastníkom trovy konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a návrh navrhovateľky na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Zdôraznil, že vzhľadom na jeho čistý mesačný príjem 1.337,60 € až 1.483,90 € ale berúc do úvahy, že v Írsku sú životné náklady podstatne vyššie ako na Slovensku, a jeho záväzky, najmä hypotekárny úver, nie je schopný prispievať na výživu navrhovateľky ani sumou 50 € mesačne. Poukázal na nevyhnutné životné náklady spojené s pobytom v Írsku, kde sa zdržiava výlučne preto, lebo na Slovensku si zatiaľ nemal možnosť nájsť zamestnanie, avšak v blízkej budúcnosti sa plánuje vrátiť na Slovensko a trvalo tu žiť. Z uvedeného dôvodu kúpil rodinný dom v obci G. M. za kúpnu cenu 57.000 € a je nútený čerpať hypotekárny úver 42.000 € na dobu tridsiatich rokov, ktorého mesačné splátky sú 219,60 € ako aj spotrebiteľský úver 15.000 € na dobu desiatich rokov, ktorého mesačné splátky sú 189,16 €. Povinné životné a úrazové poistenie spojené s čerpaním týchto úverov obnáša uhrádzanie poistného 19,80 € mesačne a poistenie nehnuteľnosti 173,98 € ročne. Podotkol, že technický stav tohto rodinného domu si vyžaduje rozsiahlu rekonštrukciu, s ktorou sú spojené ďalšie náklady. Kúpil si ojazdené motorové vozidlo Opel Insignia Sports Tourer 2,0 CDTI, pričom

na úhradu jeho kúpnej ceny mu bol poskytnutý spotrebiteľský úver 4.331,70 €, ktorého mesačná splátka je 104,90 €. Havarijné poistenie tohto motorového vozidla je ročne 281,98 € a povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú jeho prevádzkou je 171 €. Vyjadril názor, že tieto náklady nie sú neprimerané a nemožno ich považovať ani za také, ktoré by nebolo nutné vynaložiť. Vzhľadom na to, že navrhovateľke na základe vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov pripadol trojizbový byt prinajmenšom v hodnote 60.000 €, nemožno mu vo vzťahu k nákladom spojených so zabezpečením si vlastného bývania kúpou rodinného domu za kúpnu cenu 57.000 € nič vytknúť. Namietal, že konajúci súd neprihliadol ani na to, že na čas po rozvode bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej dcéry A. 250 € mesačne, ktoré podľa jeho presvedčenia je neprimerane vysoké. Zdôraznil, že jeho schopnosti a možnosti mu neumožňujú zaplatiť dlžné výživné v jednej čiastke. Vo vzťahu ku konštatovaniu konajúceho súdu, že bezprostrednou príčinou vážnych nedorozumení a konfliktov medzi účastníkmi mal byť fakt, že nadviazal známosť a pomer s inou ženou, zdôraznil, že bolo to naopak, lebo pre neustále bezdôvodné vyvolávanie konfliktov zo strany navrhovateľky a v neposlednom rade aj to, že u navrhovateľky aj pre neprekonateľné povahové rozdiely nikdy nenašiel porozumenie, bolo príčinou toho, že nadviazal známosť s inou ženou, teda podľa jeho presvedčenia navrhovateľka mala prinajmenšom taký istý podiel zavinenia na rozpade manželstva. Vyjadril názor, že konajúci súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj nesprávne právne posúdil, keď mu uložil povinnosť prispievať na výživu rozvedenej manželky 50 € mesačne a dlžné výživné 726 € ho zviazal zaplatiť v jednej čiastke do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V návrhu na doplnenie dokazovania z 12.9.2014 uviedol, že z dôvodov na strane zamestnávateľa mu skončil pracovný pomer 7.8.2014 v spoločnosti Resourse, 1 Furry Park Santry, Dublin, Írsko a bol nútený vrátiť sa na Slovensko, kde bol Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice počnúc dňom 8.8.2014 zaradený do evidencie nedobrovoľne nezamestnaných. Nakoľko pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich si zamestnanie nebol poistený v nezamestnanosti ani dva roky, pre nespĺnenie podmienok mu zjavne nárok na podporu nezamestnanosti nevznikol (§ 104 ods. 1 zák. č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov). Aj keď si aktívne hľadá zamestnanie, resp. možnosť zamestnať sa na Slovensku, v danom čase je bez akéhokoľvek príjmu. Pre svoju nedobrovoľnú nezamestnanosť a tým spojenú stratu akéhokoľvek príjmu, nie je schopný prispievať na výživu navrhovateľky 50 € mesačne a v danom čase žiaľ je sám odkázaný výživou na svojich rodičov. Tiež uviedol, že svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej A. do júla 2014 plnil riadne a včas, ale od tej doby bol schopný, aj to iba za peňažnej podpory svojich rodičov, poukázať už len sumu 100 €.

Navrhovateľka vo vyjadrení konštatovala, že odporcom uvádzaný príjem v odvolaní bol zistený súdom prvého stupňa, ale odporca opomenul uviesť a priznať príjem 17.000 €, ktorý mu vyplatila z bytu z dôvodu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov prevodom 9.7.2013 na účet odporcu do ČSOB. Za účelom vyplatenia odporcu si požičala 17.000 € od svojich rodičov. Odporca v odvolaní úmyselne zatajil a neuviedol skutočnú kúpnu cenu motorového vozidla značky Opel, ktorá je 11.599 €, ako to správne zistil súd prvého stupňa. Motorové vozidlo, spotrebný úver a ďalší úver nie sú nevyhnutné k životu odporcu a nie sú nevyhnutné náklady bezprostredne potrebné k uspokojeniu základných životných potrieb. Motorové vozidlo, ako aj uvedené spotrebné úvery je možné považovať za nadštandard a luxus, ktoré nie sú pre odporcu nutné k životu a sú neprimerané. Presvedčenie odporcu, že výživné pre maloletú A. z 250 € mesačne je neprimerane vysoké je len jeho subjektívny a zavádzajúci názor, pretože súd pri určení výživného dôsledne zistil skutkové okolnosti odôvodňujúce určenie výživného. Konajúci súd pri rozhodovaní o spôsobe zaplatenia dlžného výživného zoberal do úvahy majetkové pomery odporcu a hlavne jeho príjmy. Odporcom tvrdené príčiny rozvratu manželstva sú účelové zavádzanie, klamstvo a snaha zvaliť vinu za rozvrat manželstva na ňu, pretože bezprostrednou príčinou rozvratu manželstva bola nevera odporcu, ktorý si v období jej tehotenstva, teda keď spolu očakávali narodenie ich spoločného prvého dieťaťa, našiel milenkú s ktorou mal pomer. Z uvedeného jasne vyplýva, že hlavnú vinu na rozpade manželstva má odporca a ten nesie aj zodpovednosť za jej nepriaznivé materiálne následky po rozvode. Vyjadrila názor, že Okresný súd na základe vykonaných dôkazov a predložených dôkazných listín dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne posúdil keď vzhľadom na majetkové pomery, schopnosti a možnosti odporcu, zviazal ho dlžné výživné zaplatiť naraz do troch dní od právoplatnosti rozsudku a považoval za primerané určiť príspevok na výživu rozvedenej manželky 50 € mesačne.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd na základe odvolania odporcu preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch aj s konaním, ktoré im predchádzalo podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol o návrhu na určenie príspevku na výživu navrhovateľky do 31.7.2014 a vo výroku o dlžnom výživnom. Súd prvého stupňa vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na to, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti spĺňa základné obsahové náležitosti, najmä zrozumiteľnosť, určitosť a jasnosť a je logickým vyústením priebehu a výsledkov prvostupňového konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa o určení príspevku na výživu navrhovateľky do 31.7.2014 a vo výroku o dlžnom výživnom presvedčivé a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami odporcu uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania pred súdom prvého stupňa odporca ani v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o návrhu na určenie príspevku na výživu navrhovateľky do 31.7.2014. Odvolací súd poznamenáva, že základnou hmotno-právnou podmienkou existencie a trvania nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela je nepochybné preukázanie, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť. Skutočnosť, že rozvedená manželka (manžel) má príjem, sama o sebe nestačí na konštatovanie, že je schopná sama sa živiť, ak z tohto príjmu nie je schopná uhradiť si popri nevyhnutých nákladoch na stravovanie aj ďalšie nevyhnutné životné náklady. Preukázanie tejto skutočnosti je podmienkou vzniku nároku na príspevok, ale nie je hľadiskom určujúcim rozsah príspevku, ktorý zákon vymedzuje pojmom primeraná výživa, to znamená, že nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela prichádza do úvahy len vtedy, ak je splnená podmienka, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť a až potom je možné určiť konkrétny rozsah výživného. Podstatnou podmienkou pre určenie rozsahu príspevku na výživu rozvedeného manžela popri odôvodnených potrebách oprávneného sú schopnosti a možnosti povinného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), ktoré však neovplyvňujú hornú hranicu príspevku, pretože podľa dikcie § 72 ods. 1 Zákona o rodine, má povinný prispievať podľa svojich schopností a možností len na primeranú výživu oprávneného. Odvolací súd po zohľadnení všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu odvolacieho konania dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že navrhovateľka preukázala zákonný nárok na priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky do 31.7.2014, pretože jediným zdrojom jej príjmu bol rodičovský príspevok 194,70 € od 16.11.2013 a 229 € od 15.10.2013, kedy sa zamestnala na polovičný úväzok, ktorý jej nepostačuje na zabezpečenie nevyhnutých potrieb, pričom zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa pochádzajúce z rozvedeného manželstva s odporcom, v dôsledku čoho spĺňa základnú hmotno-právnú podmienku priznania a trvania nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela do 31.7.2014. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom konajúceho súdu o schopnostiach a možnostiach odporcu plniť si vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke, ktoré dôsledne posúdil a následne vyhodnotil v kontexte s ostatnými relevantnými skutočnosťami a rovnako správne posúdil, keď dlžné výživné 726 € za obdobie od 5.9.2012 do 16.11.2013 zaviazal odporcu zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku navrhovateľke. Odvolací súd dodáva, že vzhľadom k povahe prejednáwanej veci, priznanému nároku, dĺžke rozhodovania o návrhu (konanie začaté 5.9.2012) a osobným pomerom odporcu, nebolo by spravodlivé priznať výhodu splátok, prípadne dlhšiu lehotu splatnosti, pretože určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky mohol očakávať od začatia konania, t.j. 5.9.2012, nota bene mal dostatočný časový priestor na to, aby sa pripravil na možnosť zaplatenia eventuálneho dlhu na výživnom. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o určení príspevku na výživu rozvedenej manželky do 31.7.2014 a vo výroku o dlžnom výživnom za obdobie od 5.9.2012 do 16.11.2013 ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p. v tejto časti poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Odvolací súd sa po oboznámení s obsahom spisu, konkrétne z návrhu odporcu na doplnenie dokazovania z 12.9.2014 zistil, že jeho pracovný pomer v spoločnosti Resource, Furry Park Santry, Dublin v Írsku bol ukončený ku dňu 7.8.2014 a je zaradený do evidencie nedobrovoľne nezamestnaných na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach od 8.8.2014, v danom čase je bez akéhokoľvek príjmu, pretože mu zjavne nárok na podporu v nezamestnanosti nevznikol. Tieto okolnosti tvoria podstatnú zmenu pomerov na strane odporcu a sú relevantné pre rozhodovanie o návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela od 1.8.2014. Odvolací súd preto v časti určenia výživného od 1.8.2014 do budúcnosti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil. Bude nevyhnutné, aby súd prvého stupňa po vrátení veci vykonal dokazovanie za účelom zistenia úplne nového skutkového základu od 1.8.2014 do budúcnosti na základe podstatných zmien pomerov u odporcu a následným právnym posúdením výsledkov tohto dokazovania opäť rozhodol o návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela od 1.8.2014 do budúcnosti a o eventúálnom dlžnom výživnom od 17.11.2013 do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. zrušil rozsudok vo výroku o určení príspevku na výživu rozvedeného manžela od 1.8.2014, ako aj vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie. Odvolací súd poznamenáva, že rozhodnutím odvolacieho súdu o výške výživného pre navrhovateľku za obdobie od 1.8.2014 do budúcnosti na úplne novom skutkovom základe by účastníkov konania zbavil možnosti domáhať sa preskúmania prijatých skutkových a na ne nadväzujúcich právnych záverov a zároveň by porušil princíp dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania, čím by podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. odňal účastníkom možnosť konať pred súdom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.